

PUNT PER PUNT

Cita Cultural
11 de novembre, a les 18 hores,
a la Seu Universitària d'Alacant
<https://goo.gl/rjpYom>
Cinema infantil i tallers d'animació:
Buscant la Dory

Curs de valencià B2 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Universitat
d'Alacant

Fascicle 9. El clima

A Comprensió escrita

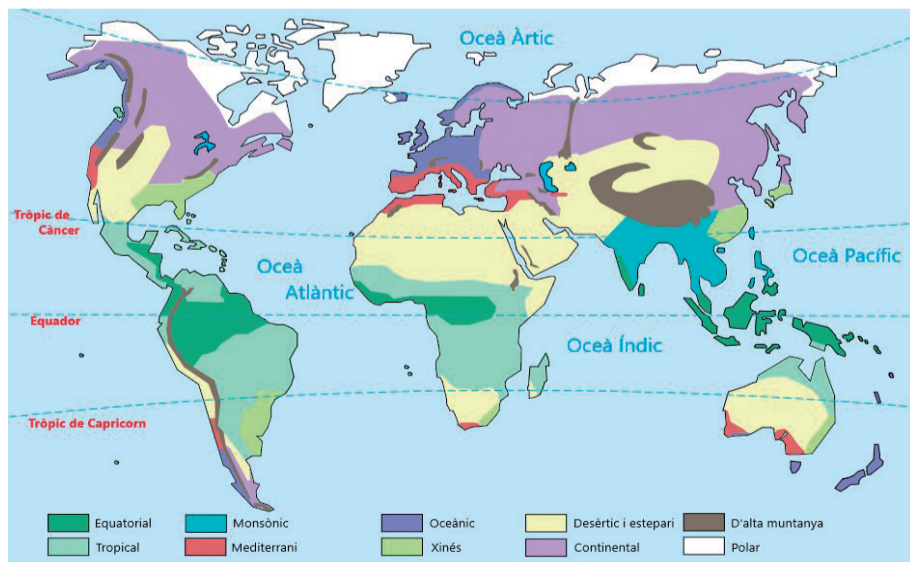
Llig el text següent i, després, respon a les preguntes dels exercicis 1, 2 i 3.

Els climes del món

Des de sempre, l'ésser humà ha desenvolupat un apassionat interès pel clima que l'envolta, un interès que transcendeix l'erudició o la curiositat i s'endinsa en el terreny de la funcionalitat i, conseqüentment, de la supervivència. Però, per a començar a parlar-ne, cal fer, abans de res, una distinció: entenem per *clima* el conjunt de característiques atmosfèriques d'un territori, establert a partir de la mitjana d'uns paràmetres durant almenys trenta anys; mentre que *oratge* és l'estat que presenta l'atmosfera en un lloc i en un moment donats. Per tant, i a tall de resum, el clima és estable i l'oratge variable.

El clima es defineix a partir dels paràmetres següents: la temperatura, el nivell de precipitacions, la humitat, el règim de vents i la pressió atmosfèrica. De tots aquests, els més rellevants per a la composició dels paisatges són els dos primers. Tots aquests paràmetres depenen de diversos factors: la latitud geogràfica, l'altitud del terreny, l'orientació del relleu, el grau de continentalitat i els corrents oceànics.

La latitud es relaciona amb l'angle d'incidència dels rajos solars sobre la superfície terrestre: a major latitud, augmenta la inclinació dels rajos i, per tant, en travessar una major porció de l'atmosfera, es filtren i aporten menys calor que quan incideixen perpendicularment. L'altitud condiciona les temperatures, ja que se sol produir un descens d'1°C a cada 160 metres d'elevació sobre el nivell del mar. L'orientació del relleu és molt important de cara a la calor i les pluges: així, la incidència del sol varia molt entre les solanes i les ombries de les serres, mentre que les pluges són molt abundants en els vessants de sobrevent (contra els quals xoquen els vents humits) i molt més escasses en els de sotavent. La continentalitat està relacionada amb la distància respecte al mar: a més llunyania, l'efecte atenuant de les brises és menor, de manera que es produeix una major amplitud tèrmica (diferència de temperatures entre el dia i la nit o entre estacions). Finalment, els corrents oceànics desplacen aigua càlida o freda, procedents d'unes altres latituds, a grans distàncies. Per exemple, el corrent càlid procedent del Golf de Mèxic arriba fins a les costes atlàntiques del nord d'Europa i hi tempera el clima.

Aquests paràmetres permeten classificar els diferents climes del món. Una de les classificacions més esteses prové del climatòleg rus, d'origen germànic, Wladimir Peter Köppen (1846-1940), que va descriure sis tipus principals de climes: càlids, secs, temperats, continentals, polars i d'alta muntanya. Els càlids i els secs se solen situar entre els tròpics de Càncer i de Capricorn. Els temperats i els continentals s'estenen aproximadament entre els 30° i els 70° de latitud. Els polars estan acotats pels cercles polars àrtic i antàrtic. Mentre que els climes d'alta muntanya tendeixen a igualar-se arreu del món: així, els 4.700 metres d'altitud solen representar la isoterma 0°C i la cota a partir de la qual apareix la neu perpètua.

Aquests sis tipus bàsics admeten diverses subdivisions. Dins dels climes càlids, es distingeix el clima equatorial (propi, per exemple, de les conques dels rius Amazones a Sud-amèrica o Congo a l'Àfrica), el tropical (prototípic del Carib o de l'Àfrica subequatorial) o el monsònic (al sud d'Àsia). Entre els secs, hi ha els climes desèrtic (el Sàhara o el Kalahari a l'Àfrica o el Gobi a Àsia) o estepari (com ara La Pampa a l'Argentina). Entre els temperats, se sol diferenciar el mediterrani (que presenta zones molt àrides, com el sud de la península Ibèrica, i unes altres de més plujoses, com les regions centrals d'Itàlia), l'oceànic (característic de bona part del nord i el centre d'Europa, amb abundants precipitacions i poca oscil·lació tèrmica) i el xinès (molt humit i plujós, propi del sud del Japó i del sud-est de la Xina, del Brasil i dels Estats Units). Finalment, el continental, que s'estén sobretot per Sibèria, Àsia central i Amèrica del Nord, es caracteritza per una gran diferència de temperatures entre l'estiu (generalment calorós i sec) i l'hivern (molt fred).

Saps que ombria és la part d'una muntanya on pega menys el sol? Prové de *ombra* ('silueta fosca que produeix un cos en interposar-se a la llum'), que també genera adjectius com *ombriu*, *ombrós* o *ombrivol*.

Exercici 1.

Respon a les preguntes següents:

- En què es diferencien els termes *clima* i *oratge*?
- Quins són els cinc paràmetres que determinen el clima d'un territori?
- Com condiciona l'altitud respecte al nivell del mar la temperatura d'una regió?
- Quina incidència té l'orientació del relleu sobre la distribució de les pluges?
- Per què el sol calfa menys a una major latitud?

Exercici 2.

Elegeix la resposta correcta entre les opcions que t'ofereim:

- Les brises marines...
- El corrent del Golf de Mèxic...
- El clima monsònic...
- El clima d'alta muntanya...
- L'amplitud o oscil·lació tèrmica...

a) ...moderen la temperatura terrestre.	...augmenten l'amplitud tèrmica.	...provoquen grans gelades.
b) ...du aigua freda a Europa.	...és càlid i tempera el clima de la costa atlàntica europea.	...desplaça aigua càlida o freda, en funció de l'estació.
c) ...és fred i plujós.	...és càlid i sec.	...és propi només del sud d'Àsia.
d) ...és similar arreu del món.	...presenta neu només quan se situa en zones polars.	...s'estén entre els 30° i els 70° de latitud.
e) ...representa la isoterma 0°C.	...és la diferència de temperatures entre dos moments.	...és l'efecte de les brises sobre el clima continental.

Exercici 3.

Digues si són verdaderes (V) o falses (F) les afirmacions següents:

- a) El clima equatorial és propi, entre altres territoris, de la conca de l'Amazones.
- b) El clima mediterrani pot ser molt àrid en alguns territoris.
- c) El clima xinès és exclusiu del sud-est asiàtic.
- d) Entre els climes secs, se sol citar el desèrtic, l'estepari i l'oceànic.
- e) Els vessants de sobrevent arrepleguen la pluja que duen els vents humits.

Fascicle 9. El clima

B Normativa i gramàtica

B1. El present d'indicatiu

1 El present d'indicatiu és el temps bàsic de cada verb. Ens permet expressar fets simultanis a l'acte de parla, accions que fem habitualment o veritats objectives, entre altres valors.

2 La **1a conjugació** fa el present d'indicatiu afegint a l'arrel verbal les desinències *-e, -es, -a, -em, -eu, -en*:
• *parle, parles, parla, parlem, parleu, parlen*
• *jugue, jugues, juga, juguem, jugueu, juguen*

3 *Anar* i *estar* són els únics verbs irregulars de la 1a conjugació:
• *vaig, vas, va, anem, aneu, van*
• *estic, estàs, està, estem, esteu, estan*

6 Els verbs irregulars *ser, poder, voler, fer* i *saber* es conjuguen així:
• *sóc, eres o ets, és, som, sou, són*
• *puc, pots, pot, podem, podeu, poden*
• *vull o vullc, vols, vol, volem, voleu, volen*
• *faig, fas, fa, fem, feu, fan*
• *sé, saps, sap, sabem, sabeu, saben*

5 La **2a velaritzada** és similar, amb la desinència *-c* per a la 1a persona:
• *bec, beus, beu, bevem, beveu, beuen*
• *olc, ols, ol, olem, oleu, olen*
• *conec, coneixes, coneix, coneixem, coneixeu, coneixen*
• *cresc, creixes, creix, creixem, creixeu, creixen*

4 La **2a conjugació regular** uneix a l'arrel verbal les desinències *Ø, -s, Ø, -em, -eu, -en*:
• *perd, perds, perd, perdem, perdeu, perden*
• *venç, vences, venç, vencem, venceu, vencen*
• *romp, romps, romp, rompem, rompeu, rompen*

7 La **3a conjugació pura** afig les desinències *Ø, -s, Ø, -im, -iu, -en* a l'arrel verbal:
• *dorm, dorms, dorm, dormim, dormiu, dormen*
• *fuij, fuges, fuij, fugim, fugiu, fugen*
• *cull, culls, cull, collim, colliu, cullen*
• *sent, sents, sent, sentim, sentiu, senten*

8 La **3a conjugació incoativa** presenta les desinències *-isc, -(e)ixes, -(e)ix, -im, -iu, -(e)ixen*:
• *partisc, parteixes o partixes, parteix o partix, partim, partiu, parteixen o partixen*
• *unisc, uneixes o unixes, uneix o unix, unim, uniu, uneixen o unixen*

9 La *s* del grup *sc* sol sonar palatalitzada, és a dir, com si fóra una *x*: /par'tiʃk/ /'viʃk/
Encara que escriguem la *e* de les persones 2a, 3a i 6a, no se sol pronunciar, de manera que sonen /par'tiʃes/ /par'tiʃen/
Els verbs *llegir, fregir, afegir, rostir, vestir, teixir*, etc. poden seguir la flexió pura o la incoativa: *llig* o *llegisc*.

12 Pots trobar explicacions molt detallades sobre el funcionament del present d'indicatiu al llarg de *Punt per punt A2* i en les unitats 1, 2 i 3 de *Punt per punt B1*.

11 En els parlars valencians més septentrionals, la 1a persona de les conjugacions regulars presenta la desinència *-o*: *parlo, jugo, perdo, rompo, dormo, partixo, llijo, omplo, obro...*

10 *Omplir* i *obrir* es conjuguen així:
• *òmplic, omplis, ompli, omplim, ompliu, omplin*
• *òbric, obris, obri, obrim, obriu, obrin*

B2. El so /dʒ/ i els sons de la *x*

1 El so /dʒ/ és molt habitual en valencià i apareix en paraules com *joc, gel, enutjar* o *metge*. Es tracta d'un fonema sonor, que també és present en llengües com l'anglès (*joy*), el francès (*jaune*) o l'italià (*giorno*).

2 En l'escriptura, el representem amb les lletres *j* o *tj* davant de les vocals *a, o, u*: *pluja, jove, ajudar, platja, pitjor*, etc. I amb les lletres *g* o *tg* davant de les vocals *e, i*: *geni, girar, fetge, paisatgístic*, etc. Excepcions: *Jesús, Jeremies, majestat, projecte, trajecte, injecció* i derivats.

3 Els grups *tg* i *tj* només poden aparèixer enmig de vocals: *enutjar, desitjar, viatjar, patge, rellotge...*
A final de paraula, aquest so s'ensordeix i s'escriu amb el grup *-ig*: *enuig, assaig, desig...*

Pots trobar més informació sobre el fonema /dʒ/ en l'apartat "Ortografia i pronúncia" de la unitat 5 de *Punt per punt B1*.

6 En paraules que comencen per *ex-* seguides de vocal, representa el so /gz/: *exemple, hexàgon, examen, exacte, èxit*.

Pots trobar més informació sobre els sons de la *x* en l'apartat "Ortografia i pronúncia" de la unitat 10 de *Punt per punt B1*.

5 A principi de paraula o en el dígraf *ix* representa el so /ʃ/: *xarop, xerpa, xilòfon, Xixona, Xàtiva, faixa, arruixar, coix, fluix, greix*. En alguns cultismes, pot representar el so /ks/ entre vocals o a final de paraula: *luxe, luxació, fixar, laxitud, taxi, vexar, flux, fax, clima*.

4 La lletra *x* representa 4 sons diferents en valencià: A principi de paraula, en contacte amb consonant o en el dígraf *tx*, representa el so /tʃ/: *xec, xocar, perxa, punxa, cotxe, metxa*. El grup *tx* només pot aparèixer entre vocals i, a principi de mot, en *Txèquia, Txad, Txetxènia* i els gentilicis corresponents.

Exercici 4.

Ompli els buits amb la forma correcta del present d'indicatiu dels verbs que hi ha entre parèntesis:

- a) Maria, què _____ (FER, jo)? _____ (TRAURE) el peix del congelador o _____ (ROSTIR) unes llonganisses per a dinar?
- b) Perdona, _____ (VINDRE, jo) de fora i _____ (TINDRE) un dubte: a quina hora _____ (OBRIR) ací els comerços?
- c) Per ací prop, _____ (CONÈIXER, jo) un bon restaurant. Si _____ (VOLER, tu), _____ (PODER, jo) telefonar i reservar una taula.
- d) Normalment, _____ (EIXIR, jo) al balcó totes les vesprades i _____ (PRENDRE) un suc mentre _____ (LLEGIR) algun llibre.
- e) No _____ (SABER, tu) com t'_____ (AGRAIR, jo) l'ajuda! T'ho _____ (MERÈIXER) tot!
- f) Si _____ (ANAR, vosaltres) a la festa i _____ (VEURE) a Marc, saludeu-lo de part meua.
- g) Cada nit, quan em _____ (GITAR), _____ (ESCRIURE, jo) unes línies en el meu diari mentre Pau s'_____ (ADORMIR).

Exercici 5.

Escolta les 24 paraules de l'àudio i copia-les en el requadre següent:

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u09-a01.mp3>

Exercici 6.

Ompli els buits del text següent amb les paraules adequades, d'acord amb les indicacions que apareixen entre parèntesis. Si t'ofereix dos paraules separades per una barra (/), tria'n una. Si t'ofereix un verb en infinitiu, conjuga'l:

El canvi climàtic

Durant les últimes dècades, els observatoris climàtics han registrat un fenomen constant: la temperatura sobre la superfície terrestre experimenta un augment _____ ('QUE AVANÇA O EVOLUCIONA PER GRAUS', DERIVAT DE *PROGRÉS*) i inalterat, fins al punt que, cada mes, la _____ (*MITJA / MITJANA*) mundial _____ (*BATRE*) un rècord respecte al mateix mes de l'any anterior. Aquestes observacions indiquen que s'ha registrat un augment de prop _____ (*DE / D'*) 1°C durant els últims 150 anys i que ens acostem a un _____ ('LÍMIT A PARTIR DEL QUAL ES MANIFESTA UN FENOMEN') que hauríem de considerar _____ (*COM / COM A*) molt preocupant. Aquest fenomen continuat és el que _____ (*ANOMENEM / NOMENEM*) *canvi climàtic*.

L'origen del canvi climàtic es troba en el calfament global causat per l'efecte d'hivernacle. L'atmosfera terrestre _____ (*EXERCIR*) una funció que _____ (*SEMBLA / S'ASSEMBLA*) a la d'un hivernacle agrícola: reté bona part de _____ (*LA / L'*) energia projectada per la Terra, de manera que la temperatura mitjana del nostre planeta se situa al voltant dels 15°C, en uns valors aptes per a la vida. Sense l'atmosfera, la temperatura de la Terra baixaria fins a prop dels -20°C.

Doncs bé, l'efecte d'hivernacle s'ha incrementat, especialment durant l'últim segle, a causa de l'activitat humana. L'emissió de _____ (*PLURAL DE GAS*), sobretot diòxid de _____ (*CARBONI / CARBÓ*), procedents de la indústria i dels _____ (*MITJANS / MEDIS*) de transport ha alterat la composició de l'atmosfera, fins al punt que reté i, consegüentment, refracta una major quantitat de calor sobre la superfície. Eixa és la raó _____ (*PER LA QUAL / PER LA QUE*) augmenta la temperatura i es creba l'equilibri climàtic en el planeta.

L'efecte del canvi climàtic és, hui dia, molt perceptible: el _____ ('DESSEL, CONVERSIÓ DE LA NEU EN AIGUA') dels pols, el lleuger augment del nivell del mar, la prolongació dels estius en zones de clima temperat, l'alteració del règim de _____ (*EN PLURAL, 'PRECIPITACIÓ DE GOTES D'AIGUA'*)... són, només, algunes de les conseqüències més visibles _____ (*A ESCALA / A NIVELL*) mundial. Pel que fa al nostre país, si _____ (*ENS HI / Ø*) fixem una mica, detectarem signes inequívocs de com ha canviat el clima: fonts o salts d'aigua que s'han esgotat, rambles seques, pous de neu _____ (*PARTICIPI DE REDUIR*) a runes o, en el millor dels casos, a monuments etnogràfics... ¿Hem reflexionat alguna volta, ni que siga durant un instant, que, encara al final del segle XIX, els nostres _____ ('ANTECEDENTS REMOTS D'UNA PERSONA') comerciaven amb el gel replegat en les neveres? I que això, hui dia, resulta simplement inimaginable?

Davant d'aquesta realitat, és normal que ens preguntem: és inexorable el canvi climàtic? El ben cert és que, fins ara, i malgrat algunes _____ ('FILM, OBRA CINEMATOGRAFICA') de gènere catastròfic, el calfament global no ha alterat cap corrent _____ (*OCEÀNICA / OCEÀNIC*), ni tampoc ha provocat que canviï dràsticament l'estil de vida humà _____ (*EN LLOC / EN LLOC*). És més: _____ (*HI HA / N'HI HA*) indicis que permeten suposar que la mateixa naturalesa té recursos propis per a capgirar l'efecte del calfament. Així, el desgel polar pot provocar la següent successió: en fondre's bona part de la neu, descendirà l'albedo (la reflexió de la llum solar, molt major quan recau en una superfície blanca); això provocarà un increment _____ (*DEL / DE LA*) calor que, al seu torn, farà que augmenti l'evaporació de l'aigua i la _____ ('EXTENSIÓ DE CEL COBERT DE NÚVOLS'). Finalment, com més núvols hi haja en l'atmosfera, més augmentarà l'albedo i, per tant, les temperatures descendiran.

Malgrat els dubtes i les preocupacions plantejats des de l'àmbit científic, entre bona part de la població i, malauradament, entre les _____ ('GRUP SOCIAL PRIVILEGIAT') polítiques, continua _____ (*GERUNDI DE PREVALDRE*) la idea, ací i allà, que el canvi climàtic i l'efecte sobre la vida humana és un temor llunyà, un horitzó que no veurem amb els nostres ulls. _____ (*POTSER / POT SER*) és cert, però no sembla inversemblant aventurar que el patiran els nostres fills o, _____ (*SINÓ / SI NO*), els nostres néts. I que, ben mirat, no hauríem de renunciar, de cap manera, a dissenyar una alternativa al canvi climàtic. Perquè eixa alternativa serà, sens dubte, la base d'un món més net, més verd i més habitable. En definitiva, d'un món molt millor.

Si t'interessa el canvi climàtic, et recomanem que lliges el llibre de l'ambientòleg Andreu Escrivà: *Encara no és tard* (2017).

Vocabulari i pronúncia

Climatologia i meteorologia

Exercici 7.

Escriu en els buits de les frases següents el terme adequat dels que t'ofereix en el requadre:

al·lís, bonança, canícula, diluvi, isòbara, isoterma, plugim, ponentada, ràfega, rellampegada, rufolada, tornado

- Al remat, la borrasca només va provocar un _____ suau durant la nit.
- Quan les _____ estan molt pròximes, indiquen importants _____ de vent.
- Els vents _____ bufen de manera constant des dels tròpics cap a l'equador.
- La pel·lícula *Twister* descriu l'activitat de risc dels caçadors de _____.
- El _____ durà cinc dies seguits i el poble quedà completament negat.
- El risc d'incendis demà serà extrem, perquè la _____ portarà un ambient molt sec i calorós.
- La _____ va ser esgarrifadora: més de dos hores de trons i llamps.
- Les _____ uneixen els llocs que han registrat la mateixa temperatura durant un període de temps.
- Aquell dia, feia tanta _____ que no hi havia ni una ona en el mar.
- La _____ d'anit va tombar arbres i faroles: feia temps que no bufava tan fort.
- En la _____, que s'estén entre juliol i agost, sol fer una calor sufocant.

Saps que *negar*, a més de significar 'dir que no', també significa 'ofegar' i 'inundar o cobrir d'aigua'? *El soterrani es va negar per les pluges.*

Exercici 8.

Escolta atentament les set definicions de l'àudio. Després de cada una, et donarem set segons per a escriure la resposta correcta. En acabar, les repetirem de nou i tindràs tres segons més per a respondre. Finalment, et direm les solucions.

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u09-a02.mp3>

1. MES _____	5. GAL _____
2. MIR _____	6. MAR _____
3. ANE _____	7. XAL _____
4. BAR _____	

Exercici 9.

Escolta atentament aquest dictat. Copia'l i, després, corregeix-lo. En acabar, llig-lo tu en veu alta, vinculant la forma escrita amb la pronúncia adequada.

Previsió de l'oratge
<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u09-a03.mp3>

Exercici 10.

Escolta atentament les set operacions matemàtiques de l'àudio. Després de cada una, et donarem cinc segons per a respondre. Quan passen els cinc segons, et donarem la solució i et proposarem una nova operació, així fins a set.

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u09-a04.mp3>

D Comprensió oral

Abans de res, llig les preguntes dels exercicis 11, 12 i 13. Després, escolta atentament l'àudio següent. En acabar, intenta respondre a totes les preguntes.

El clima del País Valencià

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/b2-u09-a05.mp3>

Exercici 11.

Respon a les preguntes següents:

- Per quines poblacions valencianes passa el meridià de Greenwich?
- Entre quines latituds se solen situar els climes temperats?
- Quin país sud-americà es caracteritza també pel clima mediterrani?
- Quines comarques valencianes presenten un major índex de pluges?
- Per quins dos motius baixa la mitjana de temperatures a la zona interior valenciana?

Exercici 12.

Elegeix la resposta correcta entre les opcions que t'ofereim:

- El clima mediterrani es caracteritza per...
- La mitjana anual de pluja al Baix Segura o a Elx...
- La temperatura mitjana anual a les poblacions litorals valencianes...
- El vent de ponent, en travessar la península Ibèrica...
- La ciutat valenciana que més pluja anual registra és...

a) ...pluges estacionals i gran oscil·lació tèrmica	...pluges abundants i temperatures suaus	...pluges estacionals i temperatures suaus
b) ...no supera els 300 l/m2	...supera els 300 l/m2	...arriba als 470 l/m2
c) ...s'acosta als 26°C	...oscil·la entre els 11°C i els 18°C	...se situa al voltant dels 17°C
d) ...deixa abundants pluges al País Valencià	...sol ser sec i calent	...porta humitat procedent de l'Atlàntic
e) ...València	...Morella	...Pego

Exercici 13.

Digues si són verdaderes (V) o falses (F) les afirmacions següents:

- a) El País Valencià se situa aproximadament entre els 40° i els 37° de latitud sud.
- b) En el clima mediterrani, la temperatura mitjana a l'estiu no supera els 26°C.
- c) De mitjana, Algesires arrebega més de 800 l/m2 de precipitacions anuals.
- d) El xaloc és el vent marítim predominant en la costa valenciana.
- e) Les borrasques mediterrànies, si són persistents, poden provocar gotes fredes.

E Habilitats comunicatives: predir

Els textos predictius ens permeten anunciar uns fets que preveem que ocorraran en el futur.

Predir

Els textos predictius es poden basar en conjectures lògiques o científiques (com ara la previsió de l'oratge), en arts endevinatòries (l'horòscop) o, simplement, en la intuïció del parlant: *Hui guanyarem el partit!*

Molt sovint, el text predictiu té caràcter didàctic i ens permet transmetre consells de conducta: *Anirem a la muntanya i no hi deixarem gens de brossa. Veritat que ja no diràs més mentires?*

Si acceptem eixos consells, podem respondre amb prediccions introduïdes per verbs com *prometre* o *assegurar*: *Et promet que em portaré bé! Tassegure que no tornarà a passar.*

Quan volem marcar una certa distància respecte a una predicció, podem introduir-la amb fórmules impersonals i usar verbs com *preveure*, *calcular* o *estimar*: *S'estima que el pròxim semestre notarem la recuperació econòmica.*

Per a fer prediccions, usem fonamentalment el futur simple (*faré*) i compost (*hauré fet*): *Plourà tot el cap de setmana. Hui serà un bon dia. Hauré arribat a l'hotel a les set de la vesprada.*

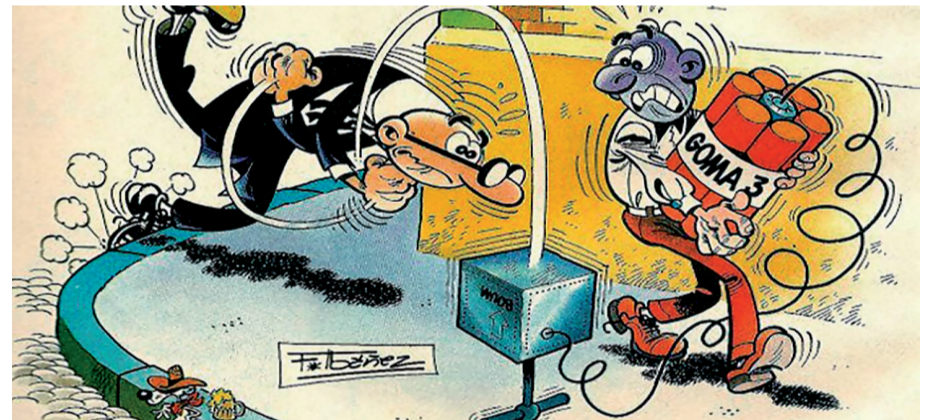
Podem introduir les nostres prediccions amb diversos verbs de pensament, com *ara suposar*, *creure*, *pensar*, *imaginar*, *trobar* o *intuir*: *Suposem que acabarem hui la faena. Trobe que aprovaràs.*

En ocasions, quan volem mostrar una dicotomia, usem estructures condicionals: *si, en cas que, sempre que...* *Si eixim a les set, arribarem al cim abans de les onze.*

Indiquem que una predicció és probable amb adverbis com *potser*, *tal volta*, *probablement*, *possiblement* o *segurament*, que demanen el verb en indicatiu: *Potser demà farà fred. Segurament vindran hui.*

Exercici 14. ORAL

Fixa't en la imatge següent i, a continuació, prediu almenys tres fets que hi pugen ocórrer:

Solucions:

Exercici 1

a) *Clima* és el conjunt de característiques atmosfèriques d'un territori, mentre que *oratge* és l'estat que presenta l'atmosfera en un lloc i en un moment donat. b) La temperatura, el cabal de precipitacions, la humitat, el règim de vents i la pressió atmosfèrica. c) Se sol produir un descens d'1°C a cada 160 metres d'elevació sobre el nivell del mar. d) Les pluges són molt abundants en els vessants de sobrevent i molt més escasses en els de sotavent. e) Perquè els rajos solars incideixen amb més inclinació, travessen una major porció de l'atmosfera i arriben més filtrats a la superfície terrestre.

Exercici 2

...moderen la temperatura terrestre. b) ...és càlid i tempera el clima de la costa atlàntica europea. c) ...és propi només del sud d'Àsia. d) ...és similar arreu del món. e) ...és la diferència de temperatures entre dos moments.

Exercici 3

aV, bV, cF, dF, eV

Exercici 4

a) faig, trac, rust o rostisc, b) vinc, tinc, obrin, c) conec, vols, puc, d) isc, prenc, llig o llegisc, e) saps, agraisc, mereixes, f) aneu, veeu o veieu, g) gite, escric, adorm

Exercici 5

gerani, girafa, conserge, hagiografia, petjada, màgia, jutge, xantatge, fitxatge, lleixiu, llotja, menjador, majestuositat, paisatge, exegesi, exagerar, toxina, calaix, peixera, homenatjar, xèrif, xiclet, aixovar, subjectar

Exercici 6

progressiu / mitjana / bat / d' / lllindar / com a / anomenem / exerceix o exercix / s'assembla / l' / gasos / carboni / mitjans / per la qual / desglac / pluges / a escala / ens hi / reduïts / avantpassats / pel·lícules / oceànic / enlloc / hi ha / de la / nuvolositat o nebulositat / elits / prevalent / Potser / si no

Exercici 7

a) plugim, b) isòbares, ràfegues, c) alisis, d) tornados, e) diluvi, f) ponentada, g) rellempagada, h) isotermes, i) bonança, j) rufolada, k) canícula

Exercici 8

Les solucions apareixen al final de l'àudio corresponent.

Exercici 9

Previsió de l'oratge

La previsió per a hui dimecres presenta una important variació entre el matí i la vesprada. De matí, lluirà el sol i el vent continuarà entrant flux de ponent, de manera que els termòmetres ascendirán fins al vint-i-set graus a la costa i els trenta-quatre en zones de l'interior. Cap a migdia, esperem uns núvols alts que entraran pel nord-est i avançaran el canvi que es produirà poques hores després. El gregal s'acutuarà a partir de mitja vesprada i comportarà un notable alleujament tèrmic. No es descarten ruixats localment forts durant eixes hores, tot i que les precipitacions més constants s'esperen durant la matinada, algunes, atenció, en forma de grans. La inestabilitat atmosfèrica es mantindrà durant les primeres hores de dijous. No obstant això, la força del vent anirà minvant al llarg del matí i rotarà a llevant a migjorn, de manera que augmentarà la humitat relativa i gojarem de nou de temperatures suaus. Compte amb la conducció, perquè a poqueta nit esperem que es formen bancs de boira en les valls i en cotes baixes de muntanya.

Exercici 10

$34 + 43 = 77$ | $77 \times 3 = 231$ | $231 - 62 = 169$ | $169 + 27 = 196$ | $196 / 4 = 49$ | $49 + 17 = 66$ | $66 / 6 = 11$

Exercici 11

a) Castelló de la Plana, Dènia, el Verger, Beniarbeig o Altea. b) Entre els 30° i els 70°. c) Xile. d) La Marina Alta, la Safor i el Comtat. e) La continentalitat i l'altitud del relleu.

Exercici 12

a) ...pluges estacionals i temperatures suaus. b) ...no supera els 300 l/m2. c) ...se situa al voltant dels 17°C. d) ...sol ser sec i calent. e) ...Pego.

Exercici 13

aF, bV, cV, dF, eV

Autoria: Juli Martínez Amorós (coordinador) i Rosa Anna Guíjarro Contreras.

Àudios: Lidia Garrigós Miquel **Maquetació:** Jesús Àngel López Ramón | www.masuno.es

puntperpunt@ua.es | Una iniciativa del Servei de Llengües de la Universitat d'Alacant i *Información*